

ЦРФСВх № 239/09.09.2014г.

Рецензия на Бюлент Дуран

на Дисертационен труд с тема“ Физическата подготовка, фактор за спортно – техническата успеваемост при подрастващи 12 -14 годишни тенисисти в Република Турция“

научен ръководител: доц. Иван Димов, д-р

рецензент: доц. Цветанка Захариева ,д-р

Представената ми за рецензия докторска дисертация на Бюлент Дуран е успешно приложена програма за тениса в Република Турция за повишаване на ефективността на техникo тактическите умения , чрез подобряване на основни физически качества във възрастта 12 – 14 години. Дисертацията е правилно структурирана, според изискванията за този род трудове. Написана е на 136 страници, като богато е онагледена с 40 таблици и 31 фигури. Използваната литература е на 71 автора на кирилица, 22 на латиница и 7 интернет сайта.

В първа глава г-н Дуран от богатия литературен преглед е отбелязал мястото и значението на физическата подготовка в съвременния тенис, както и подготовката като фактор за спортната успеваемост. В отделна част основно разглежда анатомо- физиологични и морфологични особености на подрастващите в изследваната възраст, тъй като по – късно докторанта предлага тестове за контрол и оценка на антропометрични и физически качества на изследвания контингент. В разработеното изследване влиза и тест за контрол и оценка на техникo- тактическите възможности на изследваните 12 -14 годишни момичета и момчета, което е разделено на етапен, текущ и оперативен контрол включващ по 3 под- етапа. И поради тази причина, докторанта в първа глава разглежда и съвременните технически аспекти на основните удари в тениса – форхенд, бекхенд и сервис. **Формулираната хипотеза на дисертационния труд е непосредствено представена преди целта и задачите на труда.**

Във втора глава поставената цел е правилно формулирана, както и 5 задачи, които произтичат от нея.

Контингента на изследване са 23 деца от 12 – до 14 годишна възраст,- 10 момичета и 13 момчета от Република Турция, разделени в 2 групи.

Предмета на изследването е влиянието на физическата подготовка и антропометричните данни върху техническите умения на изследвания контингент.

Изследването е преминало през 3 етапа, като експеримента е проведен за 2 години и 9 месеца, достатъчно време да се установи ефекта от предложените програми в 3- те направления:

1. Антропометрични изследвания – включващи 15 показатели
2. Тестове за физическа подготовка, с 17 специализирани теста
3. Тестове за техническа успеваемост, които са 3 на брой.

През времето на педагогическите наблюдения са водени протоколи, които са регистрирали следните параметри: - времетраене, структурата и съдържание на заниманията по тенис, общо и чисто работно време на заниманията по физическа подготовка, както и обем и интензивност на средствата за физическа подготовка.

Много добро впечатление правят предложените тестове, които са онагледени и описани и особено тестовите за техническа подготовка, където зоните за попадение са номерирани и всяко попадение в определена зона, носи номерираните в полетата брой точки, което считам за принос на докторанта.

Заниманията с изследвания контингент се водят 6 пъти седмично , като 3 от тях са специализирани за физическа подготовка, а останалите 3 са комбинирани с техника. Общо проведените занимания за периода са 535 за почти 3 годишния експеримент.

Приложените математико статистически методи в труда са:

Вариационен анализ, Корелационен анализ и интересен статистически метод за създаване на нормативи за регресионни модели и скали за точкова оценка на тестови резултати, както и скали за точкова оценка на тестовите резултати, което също считам, че също е голям **принос** за труда на докторанта.

В трета глава - анализа на получените резултати започва с **анализ на изготвената анкета** за специалистите по тенис, която включва 6 въпроса и

установява, какво е състоянието на физическата подготовка в тренировъчния процес на децата в Република Турция, Гърция и Република България. От получените отговори става ясно за основни пропуски в работата за физическата подготовка на децата от Турция, както и липса в систематиката и дозировката на тази подготовка.

Основна част от трета глава е направения **базов анализ на изследвания контингент** от момичета и момчета, по предложените от докторанта - 3 теста в различните направления- антропологични, физически и технико – тактически. Получените тестове се сравняват със същите тестове проведени с български деца на същата възраст. След като получените данни на момчетата и момичетата са подложени на вариационен анализ, докторанта е направил и сравнителен анализ на средно аритметичните величини при момчетата и момичетата заедно. Получените резултати и при 3- те теста показват на докторанта, че трябва целенасочена, задълбочена работа, както за физическата подготовка на изследваните лица, така и за технико – тактическата .

Тук следва и **3 принос** в труда на докторанта, където той предлага **специализирана програма** за 3 те вида подготовка на състезателите.

Предлага 15 упражнения в кръгова тренировка за физическа подготовка, както и 6 общо подготвителни тренировъчни средства. Следва комплекс от упражнения за техническата успеваемост, както и стъпки за тяхното приложение от състезателите.

След прилагането на предложената от докторанта програма следва повторно тестиране на същите състезатели от двете групи – контролна и експериментална в третата част на анализа в труда. При направения анализ на повторното изследване се вижда, че и при трите тестове от различните направления има пропуски и някои по -слаби резултати, но като цяло има значителен прираст.

Следва да отбележа, че докторанта Бюлент Дуран, съвестно и старателно е отстранил редакционните грешки от вътрешната защита и се е съобразил с направените препоръки.

Отново в трета глава **съществен принос** в труда е изготвената нова система за контрол от г-н Дуран, която включва 13 тестове и показатели от трите проведени да този момент тестове. **Ценна и носеща информация е**

оценъчната таблица, ползвайки сигмалния метод, където чрез прилагане на формули, се установява нагледно чрез диаграми постиженията на двама избрани тенисисти с добро класиране на състезания . С това практически се показва приложението в практиката на приложените формули.

Искам да се спра на още някои положителни моменти направени след вътрешната защита:

1. Във всички резултати от 3 те теста, са анализирани получените резултати и са отразени с цифри , за да станат ясно стойностите им и разликите.
2. Предложени са 6 упражнения от общо – подготвителни тренировъчни средства, както и 5 упражнения от техниката на тениса и 4 бегови упражнения изпълнени в корта.

Направените изводи са редуцирани до пет и са редактирани от докторанта като следват и отговарят на поставените задачи.

Към дисертационния труд е представен и автореферат в рамките на 44 страници който засяга всички основни моменти от труда.

Бюлент Дурант според изискванията е приложил и 3 самостоятелни статии свързани с тематиката от дисертационния труд.

В заключение , смятам , че дисертационният труд на Бюлент Дуран има висока стойност и според изискванията на научното жури да бъде присъдена образователно - научната степен „Доктор“ в направление “ Спорт“ .

09. 04. 2014 г

Гр. София

Рецензент:

доц. Захариева